

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SO Lucyna Morys – Magiera (spr.)

SO Artur Żymełka

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie sprawy z powództwa Agencji Mienia Wojskowego w W.

przeciwko Gminie G.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 4 września 2017 r., sygn. akt I C 1091/16

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz pozwanej 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Artur Żymełka SSO Gabriela Sobczyk SSO Lucyna Morys – Magiera

UZASADNIENIE

Powódka Agencja Mienia Wojskowego w W. zażądała zasądzenia od pozwanej Gminy G. kwoty 3.310,81 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że wyrokiem z dnia 21 stycznia 2000 r., wydanym w sprawie I C 2448/99, Sąd Rejonowy w Gliwicach nakazał H. D. i M. D. opróżnienie z rzeczy, opuszczenie i wydanie powódce lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...), stanowiącego własność powódki, bez orzeczenia o uprawnieniu do otrzymania lokalu. Powódka zwróciła się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach o wszczęcie egzekucji na podstawie tego wyroku, a komornik ustalił, że dłużnikom nie przysługuje tytuł prawny do innego lokalu lub pomieszczenia, w którym mogą zamieszkać. Wezwał więc Gminę G. do wskazania pomieszczenia tymczasowego, na co pozwana oświadczyła, że takim nie dysponuje. Wobec upływu terminu 6 miesięcy od doręczenia pozwanej wezwania do dostarczenia pomieszczenia tymczasowego, w dniu 29 października 2013 r. powódka zwróciła się do komornika o wykonanie eksmisji dłużników do noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe, wskazanej przez Gminę G.. Komornik w dniu 20 grudnia 2013 r. ponownie wezwał pozwaną do wskazania placówki, jednak pozwana nie wskazała adresu jakiegokolwiek noclegowni, schroniska ani innej placówki, do której istniałaby możliwość wyeksmitowania dłużników. H. D. nie regulowała należności za lokal.

Powódka wyjaśniła, że podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 417 § 1 k.c. Roszczenie powódki obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Powódka podniosła, że w konsekwencji niezaoferowania przez pozwaną najpierw pomieszczenia tymczasowego, a po upływie 6 miesięcy noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe, dłużnicy nie mogli zostać eksmitowani, a zajmowany przez nich lokal nie mógł zostać wynajęty innym osobom. Powódka wskazała, że kwota dochodzona niniejszym pozwem, odpowiada wysokości kwot, jakie Agencja Mienia Wojskowego otrzymywałaby tytułem opłat za media, za okres kiedy pozwana zobowiązana była do zaoferowania miejsca w noclegowni, schronisku lub innej placówce zapewniającej miejsca noclegowe. Strona powodowa wskazała, że wysokość opłat za używanie lokalu jest uregulowana przepisami rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie opłat za używanie lokali mieszkalnych i opłat pośrednich wydanego na podstawie przepisu art. 36 ust. 5 ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP, zastąpionego rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie opłat za używanie lokali mieszkalnych będących w dyspozycji Wojskowej Agencji Mieszkaniowej (Dz. U. z 2010 roku, Nr 233, poz. 2531) wydanego na podstawie przepisu art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 roku o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 roku, Nr 206, poz. 1367 – t.j.).

Do pozwu powódka dołączyła „rozliczenie odszkodowania – Gmina G. dotyczy lokalu przy ul. (...)”, z którego wynika, iż powódka w tym postępowaniu dochodzi należności za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. z tytułu opłat za media wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w łącznej kwocie 98,30 zł.

Pismem procesowym z dnia 17 sierpnia 2016 r., sprecyzowanym pismem z dnia 9 stycznia 2017 r., powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w części - o kwotę 714,91 zł wraz z odsetkami od tej kwoty. Powódka wskazała, że powyższe ograniczenie wynika z dokonanych rozliczeń centralnego ogrzewania za 2015 rok.

W odpowiedzi na pozew Gmina G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana podniosła, że powódka nie wykazała w należyty sposób wysokości dochodzonej szkody jak również faktu, iż osoba uprawniona do lokalu tymczasowego zamieszkiwała w spornym lokalu w okresie objętym pozwem. Wskazała, że w zgromadzonym materiale brak dokumentów źródłowych koniecznych do wykazania wysokości szkody, co oznacza, że powódka nie wykazała wysokości szkody, za jaką odpowiedzialna jest pozwana.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach umorzył postępowanie w części - co do kwoty 714,91 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lipca 2016 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; kosztami postępowania obciążył powoda i z tego tytułu zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że lokal mieszkalny położony w G. przy ulicy (...) o powierzchni 57,62 m² pozostaje w dyspozycji Agencji Mienia Wojskowego w W., jako stanowiący własność Skarbu Państwa – Agencji Mienia Wojskowego. Wyrokiem zaocznym z dnia 21 stycznia 2000 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach, w sprawie prowadzonej pod sygn. akt I C 2448/99, nakazał H. i M. D. opuszczenie i opróżnienie lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...) i wydanie go Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. (poprzednikowi prawnemu Agencji Mienia Wojskowego) w stanie wolnym od osób i rzeczy. Sąd nie orzekł o uprawnieniu byłych lokatorów do lokalu socjalnego. Wyrok ten jest prawomocny. H. D. nie opuściła przedmiotowego lokalu. Mieszka w nim nieprzerwanie do chwili obecnej. Mieszkała tam również w okresie od stycznia do grudnia 2015 r. Nie regulowała w tym okresie należności za lokal.

Na wniosek powódki z dnia 29 sierpnia 2011 r. wszczęto przeciwko H. D. i M. D., w oparciu o tytuł wykonawczy, w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 21 stycznia 2000 r., sygn. I C 2448/99, opatrzonego klauzulą wykonalności, postępowanie egzekucyjne. Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji skierowano do dłużników w dniu 13 stycznia 2012 r., zaś z notatki urzędowej komornika sądowego z dnia 23 lutego 2012 r. wynika, że państwo D. nie opuścili lokalu powódki wobec braku miejsca do którego mogliby się przenieść. Pismem z dnia 1 czerwca 2012 r. komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne wezwał Gminę G. do wskazania tymczasowego pomieszczenia dłużnikom. Wezwanie doręczono adresatowi 19 czerwca 2012 r. W odpowiedzi pozwana wskazała, że

nie dysponuje odpowiednim pomieszczeniem. Pismem z dnia 20 grudnia 2013 r. komornik sądowy wezwał Gminę G. do wskazania adresu noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe dla H. i M. D.. Wezwanie okazało się bezskuteczne.

Kolejnymi pismami Agencja Mienia Wojskowego wzywała Gminę G. do zapłaty odszkodowania z tytułu niedostarczenia H. i M. D. miejsca w noclegowni, schronisku lub innej placówce zapewniającej miejsce noclegowe za okres od stycznia do grudnia 2015 r. Powódka żądała od pozwanej kwot tożsamyh z kwotami, których powódka żądała od H. D. z tytułu opłat za media w spornym okresie. Pozwana odmówiła wypłaty żądanych przez powódkę kwot.

Powódka w dniu 9 stycznia 2015 r. uiściła na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...) Z. C. 3-3A G. kwotę 1.296,25 zł tytułem kosztów za eksploatację, fundusz remontowy, co, zimną wodę, kanalizację, śmieci i punkt świetlny za lokale powódki w budynku wspólnoty przy ul. (...) w G. za styczeń 2015 r. W dniu 10 lutego 2015 r. uiściła z tego samego tytułu kwotę 1.296,25 zł za luty 2015 r. W dniu 9 marca 2015 r. uiściła z tego samego tytułu kwotę 1.296,25 zł za marzec 2015 r. za lokale (...). W dniu 13 kwietnia 2015 r. uiściła kwotę 131,30 zł. Powódka w dniu 15 maja 2015 r. uiściła na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...) Z. C. 3-3A G. kwotę 1.296,25 zł tytułem kosztów za eksploatację, fundusz remontowy, co, zimną wodę, kanalizację, śmieci i punkt świetlny za lokale nr (...) za

--	--

Apelację od tego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w części w zakresie punktu 2 i 3, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 36 i 37 a ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP w zw. z art. 6 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że wobec niedostarczenia przez gminę lokalu socjalnego powódka nie jest uprawniona do dochodzenia kwoty odszkodowania określonej w petitum pozwu w oparciu o dokumenty dołączone do pozwu.

Ponadto zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. polegające na błędnej ocenie dokonanej przez Sąd w zakresie zgłaszanych przez stronę powodową wniosków dowodowych dotyczących wykazania wysokości poniesionej szkody, co w konsekwencji spowodowało błędne ustalenie przez Sąd stanu faktycznego; art. 232 zd. 2 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez niedopuszczenie i nieprzeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego z urzędu, który to dowód był niezbędny do miarodajnej oceny zasadności powództwa, a ustalenie tych istotnych i spornych okoliczności sprawy, wymagało wiadomości specjalnych i nie mogło zostać ustalone w oparciu o inne środki dowodowe, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy w całości wobec pominięcia ustaleń w zakresie wysokości poniesionych przez powódkę opłat, które stanowiły szkodę dochodzoną od pozwanej; art. 244 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. tj. naruszenie zasady wszechstronnego rozważenia zebranych w sprawie dowodów z dokumentów, co w konsekwencji doprowadziło do dokonania przez Sąd I instancji wadliwych ustaleń faktycznych.

Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z pozwem i zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego za II instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, których ocena jest logiczna i mieści w granicach swobodnej oceny dowodów i wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy nie naruszył regulacji art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo także zakwalifikował roszczenie powódki. Sąd odwoławczy ustalenia te oraz podstawę prawną podziela i przyjmuje za własne.

Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy mieści się w granicach określonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c., nie została przekroczona granica swobodnej oceny dowodów, a wnioski co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie. Równocześnie Sąd Rejonowy poddał ocenie w sposób

kompleksowy i właściwy cały materiał dowodowy zebrany w sprawie, a skarżąca nie wykazała, że uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tymczasem tylko takie uchybienia mogą być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów, nie jest bowiem wystarczające samo przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu.

Nie jest prawdą jak zarzuca powódka, że Sąd Rejonowy przyjął, że powódka nie jest uprawniona do dochodzenia kwoty odszkodowania określonej w petitum pozwu. Sąd pierwszej instancji wyraźnie podkreślił, że powódka poniosła szkodę na skutek niewywiązania się przez pozwaną z obowiązku przedstawienia byłym najemcom oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, ale wysokości tej szkody nie wykazała. Należy podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, że przedłożone dokumenty były niewystarczające. Pozwana w odpowiedzi na pozew zarzuciła brak dokumentów źródłowych koniecznych do wykazania wysokości szkody, a zatem zgodnie z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. to powódka winna przedstawić dokumenty, z których wynikały wysokości stawek poszczególnych opłat składających się na wysokość szkody. Wobec takiego stanowiska pozwanej, która zanegowała wartość dowodową przedstawionych dokumentów prywatnych nie można było uznać, iż dokumenty te wykazują wysokość dochodzonego przez powódkę odszkodowania.

Na postawie dokumentów przedłożonych przez powódkę do akt sprawy, zdaniem Sądu Okręgowego, nie sposób ustalić sposoby naliczania oraz rozliczania opłat za używanie lokalu mieszkalnego i opłat pośrednich (w materiale sprawy brak jest informacji pozwalających w sposób wiarygodny ustalić ile jednostek pomiarowych poszczególnych mediów dostarczono w spornym okresie do przedmiotowego lokalu i jak była ich cena jednostkowa; w celu ich wykazania należało zaoferować Sądowi dowody z dokumentów z przeprowadzonych odczytów liczników, ceny zakupu mediów, powierzchni lokalu, szczegółowych wyliczeń itp.).

Dlatego też uznano, iż Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowego wniosku, że strona powodowa nie wykazała wysokości dochodzonego roszczenia. powodowa nie wykazała bowiem wysokości poniesionej szkody, a zgodnie z art. 6 k.c. to ją obciąża ciężar dowodowy w tym zakresie.

Należy także zaznaczyć, że wysokość szkody w rozpoznawanej sprawie nie wynika bezpośrednio z przepisów prawa: nie stanowi o jej wysokości art. 36 ust. 1 i 4 ustawy z 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 207) wskazujący na konieczność regulowania zaliczek na opłaty pośrednie oraz powołane powyżej rozporządzenie, które określa sposób wyliczania zaliczek i ich rozliczania. Powyższe przepisy wskazują na sposób pobierania zaliczek i ich rozliczania, ale wysokość szkody powinna wykazać powódka przedstawiając do akt dokumenty źródłowe od zarządcy budynku wskazujące na wysokość opłat za media komunalne, a to w celu ustalenia prawidłowości wyliczenia zaliczek (por. § 7 ust. 2 rozporządzenia). Rozliczenie zaliczek musi zaś być zgodne z wprowadzonym przez właściciela lub zarządcę budynku regulaminem lub uchwałą określającą sposób rozliczenia (por. § 8 ust. 3 rozporządzenia). Dopiero wykazanie przez powódkę jakie koszty poniosła z tytułu regulowania opłat za media w miejsce pozwanych mogło spowodować ustalenie jaką szkodę powódka poniosła. Powódka jednakże takiego materiału nie zaoferowała.

Odnosząc się do zarzutu niedopuszczenia przez Sąd opinii biegłego urzędu, wskazać należy, że treść przepisu art. 232 k.p.c. w sposób jednoznaczny kształtuje obowiązki stron procesu, przerzucając na strony procesowe odpowiedzialność za wynik procesu cywilnego. Stąd też strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego i w niniejszej sprawie brak jest obowiązku działania Sądu z urzędu, zwłaszcza wobec profesjonalnej reprezentacji obu stron, występujących jako wyspecjalizowane podmioty w obrocie. Utrwalone orzecznictwo sądów – w tym Sądu Najwyższego – w sposób jednoznaczny wskazuje, że dopuszczenie z urzędu dowodu jest prawem nie obowiązkiem sądu, a przede wszystkim nie może zastąpić bezczynności strony, gdyż takie działanie prowadziłoby do naruszenia zasady kontradiktoryjności. Sąd Okręgowy zważył nadto, iż Sąd ma obowiązek działania z urzędu, jeżeli za tym przemawia interes publiczny. W sprawie niniejszej brak było podstaw do działania Sądu z urzędu.

Wobec tego apelację powódki jako bezzasadną oddalono, na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., biorąc pod uwagę, iż powódka uległa w całości w postępowaniu

odwoławczym i powinna zwrócić pozwanej poniesione przez nią w tym postępowaniu koszty zastępstwa procesowego w kwocie 450zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika obliczono w oparciu o § 2 pkt 3 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Artur Żymełka SSO Gabriela Sobczyk SSO Lucyna Morys – Magiera